

prima instanță: A. Miron
instanța de apel: A. Panov, I. Muruianu, A. Minciuna

dosarul nr. 2ra-194/17

ÎNCHEIERE

15 februarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul: Svetlana Filincova

Judecătorii: Sveatoslav Moldovan, Iurie Bejenaru

examinînd chestiunea admisibilității recursurilor declarate de Șiman Ion și Uzina mecanică „ArtMet” Societate pe Acțiuni,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Șiman Ion împotriva Întreprinderii de Stat CRIS „Registru”, intervenient accesoriu Uzina mecanică „ArtMet” Societate pe Acțiuni, cu privire la constatarea faptului, obligarea de a retrage din circuit plăcuțele de înmatriculare a transportului, interzicerea producerii plăcuțelor de înmatriculare, obligarea de a nu crea impedimente în producerea și livrarea plăcuțelor de înmatriculare, încasarea prejudiciului moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 09 noiembrie 2016, prin care au fost respinse apelurile declarate de Șiman Ion și Uzina mecanică „ArtMet” Societate pe Acțiuni și menținută hotărîrea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 08 aprilie 2016, prin care acțiunea a fost respinsă,

c o n s t a ț ă :

La 04.06.2014 Șiman Ion s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva ÎS CRIS „Registru”, intervenient accesoriu UM „ArtMet” SA, solicitând constatarea faptului că plăcuțele de înmatriculare pentru toate tipurile de transport produse de către ÎS CRIS „Registru” începând cu 01.01.2014 nu corespund normelor legale; constatarea faptului că începând cu 01.01.2014 ÎS CRIS „Registru” produce plăcuțe de înmatriculare pentru tot tipul de transport în mod fraudulos și ilegal folosind pârgghiile statului; de obligat ÎS CRIS „Registru” să retragă din circuit toate plăcuțele de înmatriculare a transportului, produse de către ÎS CRIS „Registru” începând cu 01.01.2014; de obligat ÎS CRIS „Registru” să stopeze producerea plăcuțelor de înmatriculare, deoarece le produce ilegal și cu devieri majore; de încasat din contul IS CRIS „Registru” în beneficiul reclamantului a sumei de 0,01 lei, drept pagube morale cauzate.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că în urma petrecerii concursului public, ÎS CRIS „Registru” a procurat de la firma „UT AL Sp. Z o.o.” din Polonia utilaj în sumă de circa 1 000 000 lei, bani bugetari, suma fiind extrem de exagerată în opinia specialiștilor, costul real al utilajului fiind de circa 350-500 mii lei.

În opinia sa, atacul raydar asupra investitorului și investițiilor se demonstrează prin abuzul manifestat de către însăși ÎS CRIS „Registru”, prin faptul

că în lipsa oricărui concurs privind producerea plăcuțelor de înmatriculare, din senin și pentru a naționaliza afacerea deja vândută și garantată de Stat, a purces fraudulos să producă ea însăși, plăcuțele de înmatriculare, drept rezultat fiind scoaterea de pe piață a producătorului și investitorului autohton și spălarea prin scoaterea din circuitul financiar al R.M. a cel puțin peste 7 mln. lei anual.

Sustine că acțiunile ÎS CRIS „Registru” contravin și unui șir de articole a Legii nr.64 din 31.05.1990 cu privire la Guvern. Conform prevederilor legii în exercitarea atribuțiilor Guvernul se conduce de programul său de activitate, acceptat de Parlament. Unele din principiile de bază a programului de activitate a Guvernului pentru perioada 2010-2014 este decentralizarea serviciilor publice. In loc de decentralizare Guvernul și instituțiile Statului sunt preocupate de centralizarea serviciilor și de naționalizarea afacerilor.

Menționează că anterior, până la data de 01.01.2014, s-au produs plăcuțele de înmatriculare în baza unui concurs și în baza unei garanții a statului, stabilită prin Hotărâre de Guvern, iar IS CRIS „Registru”, folosind pârghiile statului produce plăcuțe de înmatriculare în afara legii și a oricărui concurs, prin naționalizarea afacerii procurată de la stat în mod transparent și public de către investitorul și finanțatorul UM „Art Met” SA.

Prin hotărârea adoptată unanim la data de 24.04.2014, Comisia Națională de Heraldică a constatat, că într-adevăr, Stema de Stat a R.M, reprodusă de către IS CRIS „Registru” pe numerele de înmatriculare este profanată, fiind constatate 7 devieri de la Stema Etalon. Prin Avizul Comisiei Naționale de Heraldică din 24.04.2014, ÎS CRIS „Registru” a fost obligată ca în decurs de 15 zile să întreprindă acțiuni urgente și efective de înlăturare a încălcărilor constatate și să informeze Comisia Națională de Heraldică despre măsurile realizate.

La data de 27.05.2014, prin intermediul poștei a recepționat răspunsul ÎS CRIS „Registru” asupra cererii sale prealabile din 12.05.2014, și a constatat că ÎS CRIS „Registru” nu are de gând să-și onoreze obligațiunile, să înlătore neajunsurile stabilite de către Comisia Heraldică.

Ulterior, la data de 24.03.2015 reclamantul Șiman Ion a depus o cerere de modificare și completare a cererii de chemare în judecată , solicitând: constatarea faptului că plăcuțele de înmatriculare pentru toate tipurile de transport produse de către ÎS CRIS „Registru” începând cu 01.01.2014 nu corespund normelor legale; constatarea faptului că începând cu 01.01.2014 ÎS CRIS „Registru” produce plăcuțe de înmatriculare pentru tot tipul de transport în mod fraudulos și ilegal folosind pârghiile statului; de constatat că IS CRIS „Registru” a procurat semifabricate pentru producerea plăcuțelor de înmatriculare de la „UT AL Sp. Z.o.o.” din Polonia în afara oricărui concurs, iar concursul susținut pentru procurarea utilajului de producere a plăcuțelor de înmatriculare, a softului a fost petrecut contrar prevederilor Legii cu privire la achiziții publice; de constatat și de declarat că unicul producător legal de producere a plăcuțelor de înmatriculare pentru toate unitățile de transport din Republica Moldova este UM „ArtMet” SA, în baza Hotărârii Guvernului R.M. nr.1229 din 13.11.2001; de obligat ÎS CRIS „Registru” să retragă din circuit toate plăcuțele de înmatriculare a transportului, produse de către ÎS CRIS „Registru” începând cu 01.01.2014, inclusiv al său, vândut lui, nr. CIS 077 și de

eliberat alte plăcuțe legale și fără devieri din contul ÎS CRIS „Registru”; de interzis ÎS CRIS „Registru” să producă plăcuțe de înmatriculare pentru toate unitățile de transport, deoarece le produce ilegal, în afara câmpului legal, clandestin și cu devieri majore; de obligat ÎS CRIS „Registru” să nu creeze impedimente în producerea și livrarea tuturor plăcuțelor de înmatriculare, pentru toate unitățile de transport din Republica Moldova unicului producător legal al plăcuțelor de înmatriculare pentru toate unitățile de transport din Republica Moldova, UM „Art Met” SA, în vederea executării Hotărârii Guvernului RM nr. 1229 din 13.11.2001, pe un termen nelimitat; de încasat din contul IS CRIS „Registru” în beneficiul lui Șiman Ion a sumei de 50 mii unități convenționale, drept pagube morale cauzate.

În susținerea cererii a indicat că ÎS CRIS „Registru” este fondată de stat prin intermediul Ministerului Tehnologiei Informație și Comunicațiilor. In activitatea sa privind achizițiile bunurilor și serviciilor trebuie să se conducă de prevederile Legii nr. 96-XVI din 13.04.2007 privind achizițiile publice. Conform art.19 din Legea privind achizițiile publice, autoritatea contractantă este obligată să publice în Buletinul achizițiilor publice un anunț de intenție privind achizițiile publice preconizate. Contrar prevederilor legale, anunțul nu a fost publicat în Buletinul achizițiilor publice, dar a fost publicat doar în Monitorul Oficial al RM pe 25 octombrie 2013, zi de vineri cu obligarea prezentării ofertelor pentru 31.10.2013, ora 12:00.

Conform art. 20 a legii menționate, autoritatea contractantă este obligată sa publice in Buletinul achizițiilor publice și pe pagina web a Agenției invitația de prezentare a ofertelor, denumită în continuare invitație, în toate cazurile prevăzute de prezenta lege, conform procedurii de achiziție aplicate. Respectiv această cerință a Legii a fost încălcată evident de pârât.

Susține că pârâtul intenționat nu a vrut să asigure o transparență la petrecerea concursului, încălcând drepturile reclamantului contribuabil al bugetului de stat, care a fost privat de dreptul de a se documenta pe marginea pretinsului concurs și a tuturor cetățenilor R.M, din banii cărora au fost procurat utilajul și semifabricatele.

Altă încălcare gravă ce ține de transparența petrecerii concursului pentru procurarea din bani publici a utilajului de producere a plăcuțelor de înmatriculare este și solicitarea de la ofertanți a documentației pentru petrecerea concursului (pe 10 file) cu materiale, care nicicum nu pot fi prezentate în 3 zile lucrătoare.

Documentația pentru concurs a fost publicată pe pagina WEB a pârâtului doar în limba rusă, pe când potrivit art.20. alin.(1) și (2) a Legii privind achizițiile publice -invitația va fi publicată în limba de stat și după caz, în una din limbile de circulație internațională.

In opinia reclamantului este demonstrat, că instituțiile statului fac uz de putere, efectuează așa numite atacuri „raydar” asupra proprietăților, asupra investitorilor și investitorilor din Republica Moldova, fapt care duce nemijlocit la lichidarea locurilor de muncă, la afectarea bugetului statului, bugetului local, fondului social și de asigurări medicale de sume financiare impunătoare și care dau semnal potențialilor investitori locali și străini despre pericolul real, care planează asupra investițiilor făcute în Republica Moldova.

Consideră că prin Hotărârea Guvernului nr.1229 din 13.11.2001 se demonstrează că Uzina Mecanică „ArtMet” SA a fost selectată anterior prin concurs și este desemnată în calitate de producător unic și de livrare a tuturor tipurilor de numere de înmatriculare pentru mijloacele de transport.

Invocă că necătând la faptul existenței unei hotărâri de Guvern în vigoare ca act normativ, membrii grupului de lucru creat de ÎS CRIS „Registru” și conducerea ÎS CRIS „Registru” și-au depășit atribuțiile și împuternicirile, semnând un proces-verbal și contractul privitor la achiziționarea semifabricatelor plăcilor de înmatriculare de la un producător polonez, neglijând hotărârea - Guvernului R. Moldova nr. 1229 din 13.11.2001, care este în vigoare până în prezent.

Ce ține de pierderile morale suportate, declară că pe parcurs de peste un an de zile este în situația de a nu circula cu automobilul în afara teritoriului Republica Moldova, fiindcă îi este teamă ca să nu fie depistate devierile de la normele legale a plăcuțelor care se află la automobilul cu care circulă și pentru care el a procurat plăcuțe de înmatriculare personalizate.

Prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 08 aprilie 2016, acțiunea a fost respinsă.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, Șiman Ion și Uzina mecanică „ArtMet” Societate pe Acțiuni au declarat fiecare apel, solicitând casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri prin care a admite acțiunea.

La 16 iunie 2016 Șiman Ion a înaintat sesizare, în condițiile art. 12¹ alin. (1) și (3) CPC și Hotărârii Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016 privind interpretarea art. 135 alin. (10) lit. a) și lit. g) din Constituție, solicitând ridicarea excepției de neconstituționalitate a Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 399 din 16.06.2015 cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr. 1229 din 13.11.2001 și efectuarea de către Curtea Constituțională a controlului asupra constituționalității Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 399 din 16.06.2015 cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr. 1229 din 13.11.2001.

În motivarea sesizării a invocat că consideră Hotărârea Guvernului R.M. nr. 399 din 06.2015 ca fiind contrară normelor legislației internațional la care Republica Moldova este parte, inclusiv a normelor de drept național și internațional privind protecția investițiilor și investitorilor și contrară prevederilor art. 4 lit.b) și art.9 a Legii nr. 81 din 18.03.2004 privind protecția investițiilor și investitorilor, contrară prevederilor Legii nr.121 din 04.05.2007 privind administrarea și deetatzarea proprietății publice, capitolul 6, art. 61 lit. a,b), c), și d), art. 62 alin. (1), (2) și (3) a legii.

Susține că prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.399 din 16.06.2015, s-a creat ilegal monopol de stat asupra producerii plăcuțelor de înmatriculare a transportului din Republica Moldova, drepturile de producere fiind acordate IS CRIS „Registru”, care după emiterea Hotărârii Guvernului nr.399 produce și realizează plăcuțele cetățenilor la un preț de 580 lei, aproape dublu față de prețul stabilit de către SA „ArtMet”, prin se încalcă prevederile art. 126 alin.(1) din Constituția Republicii Moldova, deoarece prețurile stabilite de către IS CRIS „Registru” nu pot fi considerate de orientare socială, ce contravine principiilor europene la capitolul dat.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 29 iunie 2016 a fost respinsă ca neîntemeiată sesizarea înaintată de Șiman Ion privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a Hotărîrii Guvernului

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 07 iulie 2016 a fost respinsă cererea de recuzare înaintată de Șiman Ion completului de judecată a Curții de Apel Chișinău format din judecătorii Ana Panov, Anatolie Minciuna și Anatol Pahopol de la examinare în ordine de apel a pricinii.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 06 octombrie 2016 a fost respinsă cererea de recuzare înaintată de Șiman Ion și de avocatul stagiar Cebotari Andrian în interesele UM „ArtMet” SA, judecătorilor Curții de Apel Chișinău Ana Panov, Anatolie Minciuna și Anatol Pahopol.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 09 noiembrie 2016 a fost respinsă cererea de recuzare înaintată de Șiman Ion judecătorului Curții de Apel Chișinău, Ana Panov.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 09 noiembrie 2016 au fost respinse apelurile declarate de Șiman Ion și UM „ArtMet” SA și menținută hotărîrea primei instanțe.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a menționat că în cererea de chemare în judecată Șiman Ion face referire la Hotărîrea Guvernului RM nr. 1229 din 13.11.2001, prin care s-a dispus ca UM „ArtMet” SA selectată anterior prin concurs, va produce și va livra Ministerului Dezvoltării Informaționale toate tipurile de numere de înmatriculare pentru mijloacele de transport, în strictă conformitate cu standardul SM-122 din 10.01.1996.

În acest sens, instanța de apel a menționat că Standardul SM-122 din 10.01.1996, menționat în Hotărîrea nr. 1229 din 13.11.2001 nu mai deținea valabilitatea, începînd cu 01.01.2015, fiind pus în aplicare standardul național SM-122:2014 „Vehicule rutiere. Plăci de înmatriculare pentru autovehicule și remorci”.

În astfel de circumstanțe ÎS CRIS „Registru” a fost impusă de a înceta relațiile contractuale la expirarea termenului contractului și a renunța în continuare serviciilor oferite de UM „ArtMet” SA.

Astfel, instanța de apel a considerat ca fiind irelevantă speței referirea reclamantului la Hotărîrea Guvernului nr. 1229 din 13.11.2001, întrucît din conținutul acestei hotărîri rezidă că Guvernul nu a stabilit careva restricții și obligații pentru ÎS CRIS „Registru” la încheierea unor contracte.

ÎS CRIS „Registru” a procurat și deține în proprietate utilajul necesar pentru producerea numerelor de înmatriculare și un sistem integrat cu Registru de Stat al Transporturilor de evidență a semifabricatelor numerelor de înmatriculare (plăcuțelor nemarcate), a numerelor confecționate și eliberate în proces de documentare a mijloacelor de transport.

La caz, instanța a menționat că prin decizia Curții de Apel Chișinău din 22.10.2015 a fost respinsă acțiunea UM „ArtMet” SA împotriva Ministerului Tehnologiilor Informaționale și Comunicațiilor, ÎS CRIS „Registru” privind recunoașterea ilegalității refuzului Ministerului Tehnologiei Informației și Comunicațiilor nr. 01/452 din 21 martie 2014 de a încheia cu Uzina Mecanică „ArtMet” SA contractul de antrepriză cu privire la fabricarea și livrarea tuturor

tipurilor de numere de înmatriculare pentru mijloacele de transport în condițiile stipulate în oferta nr. 19/05 din 24 februarie 2014 și obligarea la încheierea contractului de antrepriză cu privire la fabricarea și livrarea tuturor tipurilor de numere de înmatriculare pentru mijloacele de transport în condițiile stipulate în oferta nr. 19/05 din 24 februarie 2014.

În acest context, instanța de apel a reținut, că în rezultatul controlului efectuat asupra legalității emiterii Hotărârii Guvernului nr.1229 din 13.11.2001 Procuratura Generală a Republicii Moldova a constatat, că contrar prevederilor art. 3 al Legii achiziției de mărfuri, lucrări și servicii pentru necesitățile statului nr. 1166 din 30 aprilie 1997 (în vigoare până la 27 octombrie 2007), care stipula că incidența acestei legi cad toate achizițiile efectuate în Republica Moldova cu bani publici pentru necesitățile statului, nu au fost înregistrate la Agenția Achiziții Publice documente care ar atesta inițierea și desfășurarea procedurii de achiziție, în urma căreia UM „ArtMet” SA a fost declarată câștigătoare pentru livrarea plăcilor de înmatriculare pentru mijloacele de transport. Prin urmare, Procuratura Generală a Republicii Moldova a constatat că, UM „ArtMet” SA i-a fost atribuit dreptul de a produce și livra Ministerului Tehnologiilor Informaționale și Comunicațiilor toate tipurile de numere de înmatriculare pentru mijloacele de transport, fără a petrece procedura de achiziție în cadrul căreia să fie selectată întreprinderea care va propune cele mai convenabile condiții, fapt produs prin încălcarea flagrantă a Legii achiziției de mărfuri, lucrări și servicii pentru necesitățile statului nr.1166 din 30 aprilie 1997, însă pe motiv că fapta a avut loc în anul 2001, conform prevederilor art.275 pct.4) Cod de procedură penală, în cazul dat nu a fost pornită urmărirea penală, deoarece a expirat termenul de prescripție de pornire a urmăririi penale.

Cu referire la solicitarea reclamantului Șiman Ion privind repararea prejudiciului moral, instanța de apel, invocând prevederile 1422 alin. alin. (1) și (2) și 1423 alin. alin. (1) și (2) Cod civil, a stabilit că în cazul din speță reclamantul nu a prezentat careva probe pertinente, prin care să confirme suportarea a unor suferințe fizice sau psihice.

La data de 01 decembrie 2016, în termenul prevăzut de lege, Șiman Ion a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe.

Prin același recurs Șiman Ion a solicitat casarea încheierilor Curții de Apel Chișinău din 29.06.2016, din 07.07.2016, din 09.11.2016 și din 06.10.2016, cerînd soluționarea prin decizie a problemei, prin admiterea cerințelor sale și a sesizării de ridicare a excepției de neconstituționalitate.

În motivarea recursului recurentul a invocat că instanța a aplicat eronat legea, iar faptele considerate ca fiind stabilite nu au fost dovedite.

Susține că mai multe documente din dosar, contractele anexate demonstrează univoc că ÎS CRIS „Registru” supraplătește din banii poporului, din bani publici cîte cel puțin 2,02 euro pentru fiecare semifabricat procurat din Polonia în afara oricărei licitații publice și că anual suntem prejudiciați cu circa 12 -15 milioane lei, iar instanța de fond trece cu vederea acest fapt și își motivează hotărîrea prin faptul că dînsul nu ar a avea un interes să conteste acest fapt, ce este contrar prevederilor art. 20 din Constituția RM.

Invocă că în cadrul ședinței de judecată reprezentantul ÎS CRIS „Registru” a recunoscut că ÎS CRIS „Registru” fabrică plăcuțele de înmatriculare a transportului auto în afara legii și instanța a ignorat acest fapt.

La fel, instanța de fond și cea de apel au ignorat și faptul recunoașterii de către reprezentantul pârîtului, că ar fi fost legal retragerea tuturor plăcuțelor viciate, produse în perioada ianuarie 2014-aprilie 2015, însă acest lucru ar fi prea costisitor pentru ÎS CRIS „Registru”.

Menționează că este demonstrate că la momentul apariției litigiului a fost în vigoare Hotărîrea Guvernului RM nr. 1229 din 13 noiembrie 2001, prin care a fost desemnat în urma unui concurs public drept unic producător legal a tuturor plăcuțelor de înmatriculare a tuturor unităților de transport din Republica Moldova UM „ArtMet” SA.

Susține că într-adevăr, prin Hotărîrea Guvernului RM nr. 399 din 16.06.2015 Hotărîrea Guvernului RM nr. 1229 a fost modificată, astfel fiind stabilite noi rigori și nou producător a plăcuțelor de înmatriculare, însă Hotărîrea Guvernului RM nr. 399 din 16.06.2015 este una contrară Constituției și nu poate naște drepturi și obligațiuni, fapt pentru care solicită și ridicarea excepției de neconstituționalitate.

La fel, susține ca fiind eronate trimiterile instanței la prevederile art. 279-285 CPC.

Menționează că instanța de fond ca și instanța de apel își motivează hotărîrea și decizia contestată în baza Hotărîrii Guvernului RM nr. 625 din 22.05.2008, Hotărîrea Guvernului RM nr. 1047 din 08.11.1999, Legea nr. 131 din 07.06.2007, în opinia recurentului, legi și acte normative nerelevante speței examinate, deoarece aceste legi și acte fac referire la Registrul de stat, document necontestat de nimeni și care nu stabilește modul și dreptul de fabricare a plăcuțelor de înmatriculare a transportului auto din R.M.

Nimeni nu a contestat dreptul ÎS CRIS „Registru” de a distribui plăcuțele de înmatriculare, dar s-a contestat dreptul ÎS CRIS „Registru” de a fabrica, confecționa plăcuțele de înmatriculare a tuturor unităților de transport din Republica Moldova, iar asupra acestui fapt - dreptului de confecționare nu s-au expus nici instanța de fond și nici cea de apel.

Consideră recurentul că ilegal și arbitrar instanța de fond și instanța de apel fac trimitere la prevederile art. 123 CPC, deoarece anterior nu a existat un alt litigiu, cu același obiect în care ar fi participat aceleași părți, iar faptele invocate de dîsnul nu au fost obiectul altui litigiu și respectiv nu există o hotărîre de judecată irevocabilă la capitolul dat. Obiectul litigiului examinat de către Curtea de apel Chișinău pe data de 22.10.2015 a fost obligarea MTI de a încheia contract cu UM „ArtMet” SA.

Sunt eronate deducțiile instanței de fond, menținute de către instanța de apel, precum că ÎS CRIS „Registru” este o întreprindere de stat și că ar fi în drept să ocolească Legea privind achizițiile publice.

La fel, susține că instanța de apel ilegal, arbitrar și nemotivat a respins sesizarea sa de ridicarea excepției de neconstituționalitate, iar această încheiere fiind lovită de nulitate absolută, instanța supremă este obligată să o anuleze și să dispună ridicarea excepției de neconstituționalitate.

Mai menționează că cererile de recuzare și cererea de apel au fost examinate în lipsa sa, dînsul nefiind citat legal pe data de 07.07.2016 și pe data de 09.11.2016, iar cererea de recuzare din 06.10.2016 a fost examinată în lipsa intervenientului, care la fel nu a fost citat legal. Susține că nu corespund adevărului afirmațiile instanței de apel precum că dînsul a fost prezent la examinarea cererilor de recuzare.

La aceeași dată, Șiman Ion a depus și cerere de suplinire și concretizare a sesizării din data de 16.06.2016 depusă la Curtea de Apel Chișinău, în care a menționat că Hotărîrea Guvernului nr. 399 din 16 iunie 2015 nu a fost adoptată în general sau dacă se consideră adoptată, atunci comunică că aceasta a fost adoptată cu încălcări grave a normelor imperative ale legii și procedurii de adoptare.

Susține că vizionînd materialul video a ședinței de Guvern din data de 16.06.2015 stabilește că chestiunea nr. 41 de pe ordinea de zi, privind modificarea Hotărîrii Guvernului RM nr. 1229 din 13 noiembrie 2001 nu a fost supusă votului.

Consideră că la pregătirea și adoptarea Hotărîrii Guvernului RM nr. 399 din 16 iunie 2015 au fost admise un șir de alte încălcări ale legii.

Astfel, analizînd pachetul de documente anexat la hotărîrea Guvernului contestate din 16.06.2015 observă că lipsesc expertizele, consultațiile publice și înșăși părerea părții afectate, UM „ArtMet” SA, pentru că aceasta a fost adoptată netransparent, în secret și în interese de grup pentru favorizarea intereselor statului în detrimentul instituției cu capital privat.

Susține că nu este prin nimic probat că Hotărîrea nr. 1229 și-ar fi pierdut actualitatea.

Careva obiecții față de plăcuțele confecționate de către UM „ArtMet” SA nu au parvenit din partea ÎS CRIS „Registru”, iar fapt contrafacerii plăcuțelor de către aceasta nu a fost demonstrat.

La data de 19 ianuarie UM „ArtMet” SA a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitînd casarea deciziei instanței de apel și hotărîrii primei instanțe și emiterea unei noi hotărîri prin care a admite acțiunea.

Totodată a solicita casarea încheierilor Curții de Apel Chișinău din 29.06.2016, din 07.07.2016, din 09.11.2016 și din 06.10.2016.

În motivarea recursului recurentul a invocat că instanțele de judecată nu au ținut cont de decizia Comisiei Naționale de Heraldică pe lângă Președintele Republicii Moldova din 24.04.2014, prin care s-a constatat că ÎSCRIS „Registru” la reproducerea stemei de stat a admis mai multe erori. La fel, ÎS CRIS „Registru” a fost obligat să întreprindă măsuri urgente și efective de înlăturare a încălcărilor în decurs de 15 zile. Evident prin decizie Comisiei de Heraldică, ÎS CRIS „Registru” a fost obligată să înlocuiască toate plăcuțele de înmatriculare eliberate cu deviere de la lege, fapt pe care ÎS CRIS „Registru” nu l-a făcut, iar în cazul dat a prejudiciat cetățenii Republicii Moldova, inclusiv a fost prejudiciat și Șiman Ion care a achitat pentru plăcuțele sale personalizate de înmatriculare suma de 3 500 lei. Prin faptul, producerii și eliberării a plăcuțelor de înmatriculare viciate, evident lui Ion i-a fost cauzat prejudiciu moral și material.

Mai mult, existența delictului a fost stabilită prin decizia Comisiei Naționale de Heraldică pe lângă Președintele Republicii Moldova din 24.04.2014, deci a fost stabilit vina ÎSCRIS „Registru” în eliberarea plăcuțelor de înmatriculare cu viciu.

Instanța de judecată nu s-a expus asupra prejudiciului cauzat lui Șiman Ion, pe tot parcursul anului 2014 de folosire a plăcuțelor de înmatriculare viciate, dacă totuși se motivează că din 2015, ÎS CRIS „Registru” a introdus modificări pentru plăcuțele de înmatriculare.

Astfel, Șiman Ion a achitat pentru plăcuțele de înmatriculare suma de 3 500 lei, iar lui i-au fost eliberate plăcuțe de înmatriculare viciate și care nu corespund normelor legale. Evident lui Șiman Ion i-a fost cauzat prejudiciu moral.

Instanțele de judecată nu au ținut cont de faptul că în conformitate cu pct.2 din Hotărârea Guvernului RM despre reglementarea unor probleme ce țin de evidența și documentarea mijloacelor de transport și conducătorilor de vehicule nr. 1229 din 13.11.2001, s-a stabilit că UM „ArtMet” SA selectată anterior prin concurs, va produce și va livra Ministerului Tehnologiilor Informaționale și Comunicațiilor toate tipurile de numere de înmatriculare pentru mijloacele de transport, în strictă conformitate cu cerințele standardului SM-122 din 10 ianuarie 1996.

Acțiunea înaintată de Șiman Ion a fost înregistrată în instanță la 04.06.2014 și 24.03.2015 - perioadă în care pct. 2 al Hotărârii Guvernului RM nr.1229 era în vigoare, astfel instanța de judecată urma să ia în considerație faptul dat, dar nu să-l aprecieze critic.

De fapt instanța de judecată motivând că Hotărârea Guvernului RM nr.1229 a fost anulată prin Hotărârea Guvernului RM nr.399 din 16.06.2015 a recunoscut ilegalitatea producerii plăcuțelor de înmatriculare de către ÎS CRIS „Registru” până la data de 16.06.2015. Instanța de judecată nu s-a expus asupra legalității producerii plăcuțelor contrar HG nr.1229 în perioada de până la 16.06.2015.

Mai mult, în baza acestei Hotărâri de Guvern menționată, între UM „ArtMET” SA și ÎS CRIS „Registru” au fost încheiate mai multe contracte de confecționare și livrare a numerelor de înmatriculare respectiv și contractul de antrepriză nr. 151 din 26.03.2010 „Cu privire la fabricarea și livrarea plăcilor de înmatriculare pentru mijloacele de transport” cu valabilitatea contractului pe un termen de 5 ani, adică până la 31.12.2015.

La insistența ÎS CRIS „Registru” și a Ministerului Tehnologiilor informaționale, termenul de valabilitate a contractului sus menționat a fost modificat și anume redus cu doi ani, deci până la 31.12.2013. Tot aici, UM „ArtMet” SA a dat acordul de semnare și modificare a contractului doar datorită faptului că pârâtul a promis că, contractul va fi prelungit ulterior. În fine s-a înțeles că Î.S. „CRIS„Registru” a dus administrația UM „ArtMet” SA în eroare și într-un mod abuziv a înlăturat UM „ArtMet” SA de la fabricarea plăcilor de înmatriculare, ne luând în considerație că UM „ArtMet” SA a investit sume colosale de bani pentru a-și desfășura activitatea.

Instanța de apel în decizia sa a menționat precum că, referirea apelanților la Hotărârea Guvernului RM nr. 1229 din 13.11.2001, nu are relevanță asupra încheierii contractelor de antrepriză cu ÎS RIS „Registru”, fapt neîntemeiat,

deoarece prin Hotărîrea Guvernului RM nr.1229 din 13.11.2001, s-a menționat direct că unicul producător de plăcuțe de înmatriculare a fost selectată UM „ArtMet” SA și nu era necesar încheierea contractelor de antrepriză cu termen de valabilitate, evident acestea fiind lovite de nulitate.

La fel, instanța de judecată nu s-a expus asupra faptului ce să facă UM „ArtMet” SA care a investit sume colosale pentru a dezvolta producerea plăcuțelor de înmatriculare, fiind sub protecția Hotărîrii Guvernului RM nr.1229 din 13.11.2001, iar la un moment dat, i-a fost însușită activitatea. Instanța nu s-a expus privitor la perioada de până la 16.06.2015, când a fost emisă Hotărîrea Guvernului RM nr.399.

La fel, susține că petrecerea concursului pentru selectarea unei companii care va livra utilaje și semifabricate pentru producerea plăcuțelor de înmatriculare, organizat de către ÎS CRIS „Registru” și MTIC a fost ilegală, fiind desfășurată cu încălcarea Legii nr. 96 din 13.04.2007 cu privire la achizițiile publice. Astfel, a fost înregistrată doar ofertă unui singur agent economic (Compania „Utal Sp. z o.o.”, Polonia), care a și fost desemnat câștigător.

În final susține că instanța nu a motivat hotărîrea sa în coraport cu drepturile intervenientului accesoriu.

Examinînd temeiurile recursurilor în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate sunt inadmisibile.

În conformitate cu art.432 CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

În conformitate cu art. 429 alin. (2,3) CPC, (2) încheierile date în apel pot fi atacate cu recurs numai o dată cu decizia, cu excepția cazurilor cînd, potrivit legii, pot fi atacate separat cu recurs și cînd încheierea face imposibilă desfășurarea de mai departe a procesului.

(3) Recursul împotriva deciziei se consideră declarat și împotriva încheierilor, chiar dacă acestea au fost emise după pronunțarea hotărîrii atacate cu recurs.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de Șiman Ion și Uzina mecanică „ArtMet” Societate pe Acțiuni nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC.

Astfel, analizînd actele cauzei, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ constată că argumentele formulate în recursuri se limitează la situația de apreciere de către instanțele ierarhic inferioare a circumstanțelor de fapt a cauzei, iar argumentele invocate în recursuri, în esența lor, sînt similare argumentelor invocate atît în prima instanță cît și în instanța de apel și sînt expuse asupra circumstanțelor de fapt și nu de drept.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în

verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC, fără a se examina temeinicia lor.

Totodată, instanța de recurs reține că o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, avînd în vedere că ține de obligația reclamantului de a lua măsurile necesare privind protejarea dreptului său de acces la instanță (cazul Van Harn versus Germania nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

Pe cînd, alte argumente invocate în recursuri nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respins. Or recursul, exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei dar nu și temeinicia în fapt.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocat în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat în mod corespunzător.

În astfel de circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate de Șiman Ion și Uzina mecanică „ArtMet” Societate pe Acțiuni ca inadmisibile.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), art. 433 lit. a), c), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursurile declarate de Șiman Ion și Uzina mecanică „ArtMet” Societate pe Acțiuni se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Iurie Bejenaru